

1950-2/4

9950-2-52
22-7-57
News # 1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

No. 1,346

PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 17, 1957, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXVI

Mokslininkai Ispėja, kad Nuklinis Karas Būtų Žmonijos Susinaikinimu

PUGWASH, N. S. — Mokslininkai iš 10 šalių, atstovaujantys Tarybų Sąjungai, Jungtinei Valstijai, Britanijai, Kinijai, Japonijai, Kanadai, Australijai, Francijai, Lenkijai ir Austrijai, kurie šiame Nova Scotijos mieste lyje svarstė patį svarbiausį žmonijos klausimą, nuklinio karo pavojų, bendru pareiškimu išspėja žmoniją, kad nuklinis karas reikštų žmonijos susinaikinimą.

Savo pareiškime jie pabrėžia:

1) Visuotinas nuklinis karas būtų negirdėto dydžio nelaimė.

2) Žmogus turi pašalinti karus, ne vien tik reguliuoti juos.

3) Dabartinis metu didžiausias pavojus yra tame, kad mažas karas gali įvelti Jungtines Valstijas ir Tarybų Sąjungą ir priversti prie naudojimo atominių ginklų.

4) Pavojus pasaulio žmonijai nuo hidrogeno ir atominių bombų bandymų nedidelis, bet gali būti daug didesnis nekuriuose srityse.

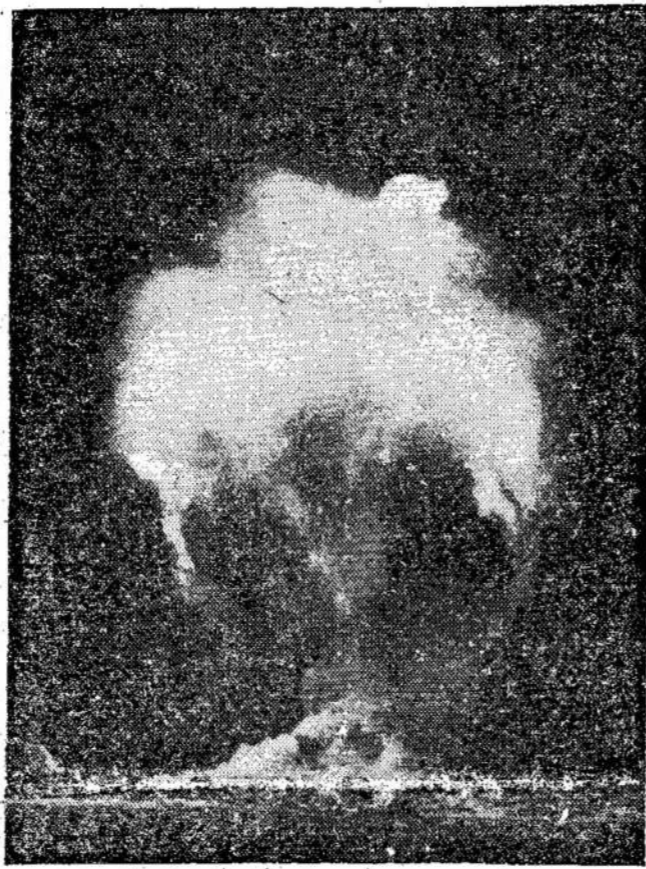
5) Mokslininkai turėtų naudotis kiekviena proga padėti suformuluoti tautinę politiką.

Pareiškimą pasirašė 20 mokslininkų. Du nepasirašė dėl asmeniškų priežasčių, o kiti du dalyvavo tik kaip stebėtojai ir padėjėjai.

Šie nukliniai mokslininkai svarstė tris klausimus: 1) Pavojai, kylantys iš naudojimo atominės energijos kare ir taikoje. 2) Tarptautinės nuklinių ginklų kontrolės problemos. 3) Ką mokslininkai gali atlikti išvengimui karo ir sutvirtinimui taikos.

Nors jie nerado, kad dabar būtų labai didelis pavojus dėl radiacijos, tačiau jie išreiškė mintį, kad šis klausimas turėtų būti stropiai nagrinėjamas. Jie pasisakė, kad nuklinių ginklų bandymai būtų sulaukyti. Tai būtų pirmas žingsnis einant prie sudarymo tarptautinės nuklinių ginklų kontrolės.

Atsitikime karo, sako jie, kovojančiose šalyse būtų užmušta šimtai milijonų žmonių, nežiūrint ar tos bombos būtų "švarios" ar ne.

Pastaruoju laiku amerikiečiai išsprogdino dar vieną atominę bombą. Ji buvus nepaprastai galinga. Čia matote nuotrauką laike tos bombos eksplozijos.

100,000 Nuklinių Bandymų Aukų

PUGWASH, N. S. — Nukliniai ekspertai, kurie dalyvavo čia įvykusioje tarptautinėje mokslininkų konferencijoje, išreiškė, įsitikinimą, kad dėl nuklinių bandymų per prajusius metus 100,000 žmonių susirgs leukemija ir kaulų vėžiu.

Tą klausimą tyrinėję specialistai Britanijoje, Japonijoje, Jungtinėse Valstijose ir Tarybų Sąjungoje, sutinka nuomonėse šiuo klausimu.

Nors nukliniai bandymai padidina leukemijos ir kaulų vėžio aukų skaičių tik vienu procentu, tačiau susidaro didelis skaičius.

Jie mano, kad radiacija padarys žalą ir būsimoms kartoms. Nenormalių vaikų skaičius taipgi padidėsias 100,000.

TORONTO. — Pabaigoje birželio mėnesio Toronte buvo 27,315 darbininkų be darbo.

Iš to skaičiaus 17,056 darbininkai ir 10,259 darbininkės.

Chruščiovas Sako Švarių Bombų Nėra

PRAGA. — TSRS komunistų lyderis N. S. Chruščiovas, kalbėdamas čionai pareiškė, kad jis laiko prezidentą Eisenhowerą talentingu ir aukštųjų principų žmogum, tačiau jis kartais nukalbš visai negudriai.

Jis sako, kad bombos, kurios jos nebūtų, nužudytų daug žmonių, tad jos ir negali būti švarios.

Kas liečia nusiginklavimą, jis esąs tos nuomonės, kad Eisenhower administracija yra tikrai įrankis monopolijai, kuriems reikalingas ginklavimosi biznis. Už tai ir sunku susitarti.

OTTAWA. — Dominijos statistikų biuras praneša, kad maisto kainos vėl pakilo.

Dabar, lyginant su 1949 metų kainomis, maistas brangesnis 21.6 procento. Reiškia, kad 1949 metų doleris, kuris taipgi buvo daug susitraukęs lyginant su prieškariniu laikotarpiu, vertas vos 78 centus.

Unijos Spiria Valdžią Nacionalizuoti Vamzdžius

TORONTO. — Toronto Labor Taryba, kuri atstovauja didelį skaičių unijų jų Toronte ir apylinkėse, savo susirinkime priėmė rezoluciją, kad Diefenbaker vyriausybė nacionalizuotų dujų vamzdžius.

Kaip jau buvo pranešta, dujų vamzdžio ir dujų kompanijos kraunasi didžiausius turtus. Per trumpą laiką stambieji šerinkai pasidarė \$ 300,000,000 pelno. O visuomenė dar negavo nei vienos kubinės pėdos dujų. Kas bus, kada žmonės pradės naudoti dujas?

Kanados žmonės nuo seniai reikalavo, kad dujų vamzdžius būtų pravežtas visuomeninės nuosavybės pagrindu. Priimant bilijū, kaip CCF, taip ir konservatai buvo priešingi liberalų valdžiai, kuri ne tik atidavė

vamzdžius privatiškiems pelnagrobams, bet dar sutiko pašalinti pinigų, pravežti dujų vamzdžius per Ontariją, kur vamzdžio pravedimas daug kainuos. Už tai dabar unijos ir reikalauja, kad nauja vyriausybė eitų prie nacionalizacijos.

Taryba taipgi priėmė rezoluciją, reikalaujančią, kad šėnatvės pensija būtų pakelta iki \$60.00 per mėnesį. Dabar pensija, pagal liberalų priimtą įstatymą, siekia \$46.00 per mėnesį.

Taryba primena konservatams rinkiminiuosius prižadus. Jie žadėjo pakelti šėnatvės pensiją, sumažinti taksus ir t. t.

Kas liečia dujų vamzdžius, patys konservatai smerkė liberalų politiką. Dabar gera proga atitaisyti ją. Unijos, aišku, tuo ir remiasi, kuomet jos reikalauja nacionalizacijos.

CCF spiria L. Frosto vyriausybę, kad ji šauktų specialę sesiją apkalbėjimui dujų skandalo, kaip ji pavadinavo savo atsikreipime. Visuomenė, sako CCF Ontarios lyderis, privalo daugiau žinoti, kaip pelnagrobai pasidarė šimtus milijonų dolerių pelno pirma, negu dujos pasieks vartotojus.

Togliatti Užgria Molotovo Pašalinimą

ROMA. — Italijos Komunistų Partijos vadas Palmiro Togliatti pripažįsta, kad Molotovą ir jo šalininkus būtina reikėjo pašalinti iš vadovaujančių vietų partijoje ir valdžioje. Molotovo grupę Togliatti vadina antipartinę grupę. Reorganizacijos pasėkoje Tarybų Sąjunga galės labiau susikcentruoti žygiuose už darbo minių gerovingą gyvenimą.

Savo komentaruose apie įvykius TSRS Komunistų Partijoje, Togliatti dar kartą pabrėžia, kad kiekvienos šalies komunistinė partija turi geriau suprasti specifiskas savo šalies aplinkybes.

TORONTO. — Imigrantams, kurie atsisako skėbauti Lever Bros. įmonėje čionai, Imigracijos departamentas grumojas "pabauda", kaip nurodo United Chemical Workers unijos lokalo 32 atstovas.

Girdi, jeigu imigrantai nestos dirbti streiko apimtoje įmonėje, tai lai jie daugiau nesikreipia į departamentą dėl darbo.

Policija Puolė Streikierių Žmonas

MONTREAL. — Gaspe Vario kasyklų Murdockvillėje, Kvebeko provincijoje, darbininkų streikas tebesitęsia. Jis prasidėjo kovo 10.

Kompanija su policijos pagalba bando palaužti darbininkų pasiryžimą išsikvoti algų pakėlimą.

Streikierių žmonos, protestuodamos prieš kompanijos ir policijos žiaurumą su streikieriais, suruošė pikietą. Policija (provincinė) atėmė iš moterų plakatus ir išskirstė pikietą.

Kompanija deda į Montrealo laikraščius didelius skėlbimus ieškant darbininkų, bet ir tas nepadeda sulaužyti darbininkų solidarumą. Streikierius remia kitos unijos ir darbininkų partijos.

Pasidairius po Kanadą

Naujas parlamentas pradės posėdžius spalio mėn. 14 dieną, kaip praneša Ottawa.

Parlamentą atidarys karalienė Elizabeta. Ji atvyksta Kanadon ant to laiko sykiu su savo vyru. Ji perskaitys vyriausybės raportą.

Spalio mėn. 16 dieną ji su vyru išvyks į Jungtines Valstijas, kur jie išbus 6 dienas.

Kadangi jie Kanadoje bus labai trumpai, tai nenumatoma, kad jie aplankyti kitus miestus.

Toronto valdovai nusitarė pasikelti algas. Kai kuriems bus pakelta daugiau, negu vidutiniška metinė alga. Pavyzdžiui, TTC pirmininkui Lamportui bus pridėta \$5,000. Jo alga bus \$15,000 per metus.

Ne visi gaus po \$5,000 priedo, bet visų algos bus pakeltos. 14 aukštųjų metro polio pareigūnų algos bus žymiai pakeltos.

Aišku, kitais metais galima tikėtis aukštesnių taksų.

Pugwashe, Nova Scotijoje, įvyko tarptautinė mokslininkų konferencija, kurioje dalyvavo Tarybų Sąjungos, Jungtinių Valstijų, Britanijos, Kinijos, Japonijos, Lenkijos, Australijos, Francijos ir Austrijos mokslininkai. Tai buvo privatiškas mokslininkų susitikimas.

Žymusis britų mokslininkas, Earl Russell, savo laiške šiam mokslininkui pasitarimui, pareiškė, kad pasaulis turi arba panaikinti karus, arba jis žus per karą.

Jis sakė, kad sekantis karas, jeigu nebus išvengta, turės būti nuklinis karas, o kaip toks, aišku, sunaikins visą žmoniją.

Nauja vyriausybė esanti nejuokais nusistačiusi išplėsti prekybą su kitomis domi-

nijomis.

Tie, kurie stovi arčiau valdžios, teigia, kad konservatai padidins tarifą ant amerikiečių prekių, o tuom patim laiku bus dedamos pastangos, kad dolerių investavimas būtų perkeltas į dominijas.

Rugsėjo mėnesį Ottawoje įvyks dominijų finansų ministrų konferencija, kurioje bus svarstomi šie klausimai.

Toronte įvyko įvykis, kuris turėtų atkreipti atydą visų žmonių.

Tėvas nusivežė vaikus ant Centralinės salos (visai prie Toronto). Vaikai, keturi, nuo 6 iki 10 metų, aišku, nusivežė žaislus. Ir štai kas atsitiko:

Paleidus vaikams į vandenį žaislinį laivelį, jis nuto- lo nuo kranto. Tėvas puolė į vandenį pagauti laivelį, bet krantas buvo status ir tokiu būdu tėvas begelbėdamas žaislinį laivelį prigėrė.

Be maitintojo liko 6 vaikai ir žmona. Ir tik dėl žaislinio laivelio.

Kanadietis

Montrealiečių Kronika

Gimė

Mr. & Mrs. Timmins (Annie Bendžaitytė) susilaukė sveiko ir gražaus sūnelio. Motina ir naujagimis jaučiasi gerai. Taipgi Anės tėveliai Bendžaičiai irgi labai džiaugiasi susilaukę antro "grand-child".

Serga

Jonas Čeponis, nors visas laikas buvęs sveikas ir tvirtas vyras, paskutiniu laiku smarkiai susirgo ir aplaikė labai sunkią operaciją ant galvos. Ligonis randasi Royal Victoria ligoninėje.

Technikos Naujienos

Saulė Užsuka Laikrodį

Šveicarijoje, kuri iš seno garsi laikrodžių meistras, inžinieriai susidomėjo, ar negalima sukonstruoti laikrodį, apie kurio užsukimą žmogui nereikėtų rūpintis. Ir štai buvo pagamintas laikrodis, kurį užsukdavo... švieta. Laikrodyje yra fotoelementas, kuris šviesos energiją paverčia į elektros srovę. Srovė suka mikromotorą, sveriantį 75 gramus! Laikrodžio spyruoklę jis užsuka per dantratinę pavara, kuri sukimosi greitį sumažina 10,000 kartų. Kuo geriau apšviestas laikrodis, tuo greičiau užvedama spyruoklė. Vos 4 valandas išbuvus šviesoje, laikrodis tris paras gali eiti visiškai tamsoj.

Nesenai buvo atidaryta nauja požeminio traukinio linija Maskvoje. Čia matote Frunzenskaja stotį. Linija eina tarp Krymskaja skvėro ir Lužniki.

Kinijos Liaudies Respublikoje degtukų fabrike "Dačunchua" pagaminti degtukai, turintieji nepaprastą sa- vybę: juos negali užgesinti ir stiprus vėjas. Toks degtukas dega lygia liepsna 10 sekundžių.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius iš naujų ar dėvėtų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

1162 Dundas St. W. — 2223 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIJOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiūsti savo siuntinius, galite juos prisiūsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūsim be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi svėrti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Praešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronto sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

2223 Dundas St. W. — LE. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

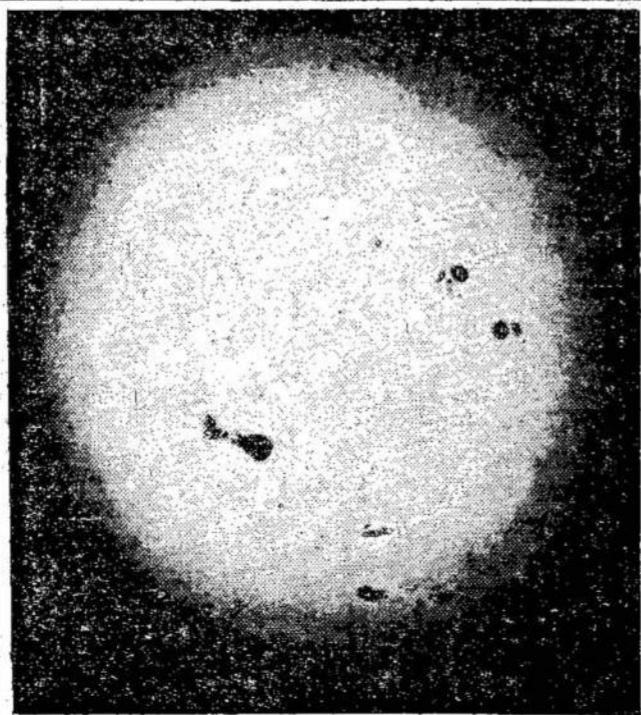
Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Telefonas: LE. 2-8928

Mokslininkai raportuoja, kad ant saulės vyksta didelės audros. Ši nuotrauka parodo dėmės ant saulės. Šios

dėmės yra 30,000 mylių diametre. Manoma, kad tai karštų dujų sūkūriai, iš čia žiūrint atrodo dėmėmis.

TARYBŲ LIETUVOJ

Naujas Kvartalas Vilniuje

Rytiniame Vilniaus rajone, Antkalnyje, netrukus bus pradėti statyti nauji gyvenamųjų namų kvartalai.

Projektuoti vieną iš jų buvo pavesa architekto Gedimino Valiūškio vadovaujamai grupei. Šios grupės narys jaunas architektas Vytautas Briedikis sudarė kvartalo projektą.

Planuojant buvo atsižvelgta ir į tolesnį viso Antkalnio užstatymą.

Šio kvartalo statyba yra pirmas mėginimas sudaryti stambų gyvenamųjų namų masyvą Vilniuje. Čia bus pastatyta 18 keturių aukštų daugiabučių gyvenamųjų namų, kuriuose bus apgyvendinta apie 2,000 žmonių. Butai turės visus patogumus.

Naujajame kvartale bus atidarytos dvi parduotuvės, vaikų darželis ir lopšelis. Gyventojų automašinos bus įrengtos stovimosios vietos, taip pat garažai.

Visi namai teritorijoje išdėstyti taip, kad kiekvienas gyvenamasis kambarys būtų saulingas. Atskirų kiemų nebus. Todėl tarp pastatų bus daug erdvės, žalumynų, oro. Kvartalo viduje numatyta įveisti sodus su alėjomis, įrengti poilsio vietas, tinklinio ir krepšinio aikštelės.

Vaikų darželį ir lopšėlį sups gyvatvorė iš žalių krūmų. Kvartalas bus izoliuotas nuo triukšmo, o žalieji sodiniai apsaugos jį nuo dulkių. Projektuotojai stengėsi palikti esamus būsimos kvartalo teritorijoje sodus ir atskirus vaismedžius. Priešais namus ir tarp jų atsiras gėlynai.

Jaunieji Mičiūriniečiai -- VŽŪP Dalyviai

Siaulių rajono Kairių septynmetės mokyklos mokiniai praktikoje susipažįsta su įvairiomis žemės ūkio šakomis, kiek galėdami dalyvauja jų kaime esančio kolūkio brigadų darbe, fermose, dirbtuvėse, taip pat dirba prie mokyklos esančiame mokomajame sklype.

Gerai dirba biologijos rateljė, kuriam vadovauja pedagogė Kasaraušienė. Jaunieji mičiūriniečiai augina daržoves, vaismedžius, uogynus, gėles. Ratello dalyviai labai padeda kolūkiui. Mokiniai rūpestingai prižiūri kopūstų, pomidorų, agurkų daigus, kurie auginami žemės ūkio artelės inspektuose ir šiltnamiuose.

Kairių septynmetės mo-

Lietuvos Staklės Uralo Mašinų Gamintojams

Staklės, kurias gamina "Zalgirio" gamykla, plačiai naudojamos visose šalies liaudies ūkio šakose. Jas galima pamatyti mašinų gamybos įmonėse, žvejybinių laivų dirbtuvėse, pas žemės ūkio mechanizatorius.

Neseniai gamykla gavo užsakymą pagaminti didelę partiją staklių Urale esančio Miaso miesto automobilių gamyklai. Nuo metų pradžios "Zalgirio" gamykla išsiuntė ten 250 stalinių grėžiamųjų staklių ir 6 frezavimo stakles.

Jauni Specialistai Eina į Gamybą

Šiais metais Vilniaus Valstybinį V. Kapsuko vardo universitetą baigia 562 studentai.

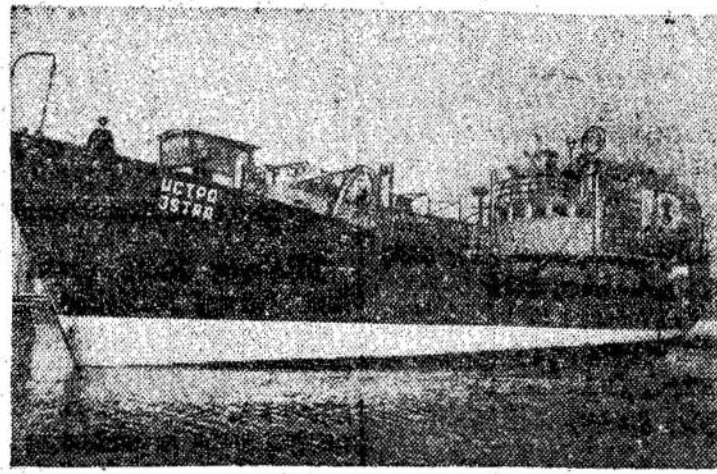
Dar buvo ginami diplominiai darbai ir dar nebuvo prasidėję valstybiniai egzaminai, o visi absolventai jau pasirinko darbo vietą pagal savo būsimą specialybę. Daugelis jaunųjų specialistų jau priimti dirbti į Vilniaus plautaus vartojimo elektrotechnikos reikmenų gamyklą, "Elfos" gamyklą, šiaulių dviračių fabriką, taip pat į įvairias respublikos lengvosios pramonės įmones. Daugiau kaip šimtas absolventų eina dirbti į vidurines mokyklas ir technikumus, į Lietuvos TSR Mokslų akademijos institutus.

Kaip ir paprastai, vasaros atostogų metu respublikos aukštųjų mokyklų trečių ir ketvirtųjų kursų studentai susipažins su gamyba.

Apie keturiasdešimt Kauno Politechnikos instituto elektrotechnikos fakulteto trečiojo kurso studentų išvyko į Jaroslavo miestą (RTFSR), kur jie atliks gamybinę praktiką elektromechanikos gamykloje. Šioje įmonėje praktikantai susipažins su gamybos organizavimu ir jos technologija.

Elektrotechnikos ir mechanikos fakultetų kitų grupių studentai išvyko į Leningradą, Rygą, Zaporozžę, Vladimira, Ivanovą, Kalinigradą. Daugelis studentų atliks praktiką Lietuvos pramonės įmonėse.

kyklos jaunieji mičiūriniečiai dvejus metus iš eilės buvo Visasąjunginės žemės ūkio parodos dalyviai. Šiemet jie taip pat iškelti kandidatai gauti teisę dalyvauti VŽŪP ir dabar uoliai ruošiasi važiuoti į Maskvą.

Klaipėdos laivų statyklos kolektyvas pasiekia vis naujų gamybinių laimėjimų. Kas mėnesį viršijamos planinės užduotys. Laivų statytojai 15 parų sutrumpino kiekvieno laivo statybos ciklą. Palyginti su praėjusiais metais beveik 400 tūkstančių rublių sumažinta laivo savikaina. Įdiegus racionalizacinius pasiūlymus gamyboje, per 5 mėnesius gauta daugiau kaip pusė milijono rublių ekonomijos. Neseniai laivų statytojai nuleido į vandenį trisdešimt trečią vidutinį žvejybos tralerį "Istra". Tai antras laivas pastatytas šiais metais virš plano.

Nuotraukoje: naujas žvejybinis traleris "Istra".

Požemių Paslaptys

Pasakos ir padavimai dažnai mini požemines karalystes, slaptingus urvus ir užkeiktus lobius. Visa tai nėra vien vaizduotės padaras. Prieš šimtmečius feodalų pilys ir to meto miestai dažnai turėdavo ištisus požeminius labirintus. Dalis jų išliko ir dabar. Nusileiskim ir pakeliukim po Vilniaus miesto požemius.

Vienas padavimas sako, kad gilioje senovėje atkeliaavo didelis slibinas ir apsigyveno prie miesto, Bokšto kalno urve. Jo žvilgsnis buvęs toks baisus, kad užmušdavęs žmogų, kaip perkūno trenksmas. Daug žmonių suėdęs slibinas, kol vienas naršus jaunuolis sugalvojęs paklikti jam veidrodį. Mirtinas žvilgsnis atsoko ir užmušė slibiną prie pat jo urvo. Urvas tame kaime ir dabar tebėra. Tik, žinoma, jį išrausė ne slibinas, bet žmonės.

Kai Vilniaus miestą dar juosė gynybinė siena, Bokšto gatvė vedė į vieną iš trijų sienos bokštų, kuris stovėjo ant kalno Vilnelės pakrantėje. Iš čia kilo gatvės ir paties kalno pavadinimas. Keturkampio bokšto ir didžiulės sienos griuvėsiai išliko iki mūsų dienų Bokšto gatvės pabaigoje. Dabar jie turi daugiau kaip 400 metų amžiaus. Ties griuvėsiais, po žeme, dalinai išliko erdvės, pusracio formos rūšiai. Be to, Bokšto kalne yra ilgas požeminis tunelis, kuris jungiasi su rūšiais. Kitas jo galas išeina į paviršius Subačiaus gatvėje, prie Respublikinių kūdikių namų. Storos tunelio sienos mūrytos iš akmenų ir plytų. Jose įrengtos nišos, o vienoje vietoje — šulinys. 1740 m. Vilniaus miesto plane pažymėta, kad šiuose požemiuose buvo "senasis miesto arsenalas". Gyventojai čia galėjo laikyti ginklus, paraką ir net patrankas. Tokie po-

žemių paslaptys. Žeminiai sandėliai buvo visiškai saugūs. XVIII amžiuje šie požemiai buvo apiešti, o dar vėliau užpilti žemėmis. Tie, kurie išliko, vietomis taip pat užgriuvę ir labai niūrūs. Tikra slibino karalystė! Bokšto gatvės rajone nebuvo išsamių archeologinių kasinėjimų ir istorikui čia lieka daug neaiškumų. Nežinome tiksliai, kada ir kaip buvo įrengti šie požemiai. Gal būt, jie anksčiau turėjo ir platesnę paskirtį, tarnavo ne vien arsenalui. Pagaliau, nežinia, kokia buvo pirminė požemių forma, koks jų dydis. Gal užgriūdami jie palaidojo ir miesto arsenalo dalį? Įdomu būtų atkasti tokių požeminių muziejų!

Bet yra Vilniuje ir požemiai su keponatais. Tik jie labai šiurpūs. Garelio gatvėje stovi didelė barokinė dominikonų bažnyčia. Dabartinis jos pastatas yra palyginti vėlyvas, statytas XVIII amžiuje. Bet dalis požemių, atrodo, išliko iš senesnių laikų. Įėjimą į juos pridengia dešinysis altorius. Nežinantis niekada nepagalvos, kad pro šį altorių eina kelias į hadesą — "pomirtinį pasaulį". Taip pavadino šiuos požemius iš graikų mitologijos paimtu vardu Vilniaus universiteto studentai, kurie dirbo čia 1934-35 m.m. Jie atmūrijo ir ištyrė dalį požemių, nubraižė jų planą. Patėkus čia be plano, kažin ar pavyktų sugrįžti: toks ilgas ir išsišakojęs yra požeminis labirintas! Viena požeminė galerija turi 33 m. ilgio, o jų yra devynios! Jas jungia daugybė praėjimų ir patalpų. Bet ne visi praėjimai veda į sekančią galeriją, dažnai jie "akli" ir atsiremia į storą mūro sieną.

Dalis požemių seniau buvo skirta laidojimui, todėl čia stovi ilgos eilės karstų su numirėliais. Daug karstų išvartyta, visur mėtosi kauklai ir kaukolės. Tai plėšikų darbas: įvairiais būdais jie įsibraudavo į požemius, ieškodavo žiedų, papuošalų, brangenybių. Bet kaulų, palyginti, nedaug: požemių sausumas ir pastovi temperatūra stabdė lavonų gėdimą, ir numirėliai palengva sudžiūvo, pavirto mumijomis. Jų veidai dar išlaikė savo išraišką. Išliko ir rūbai, su kuriais mirusieji buvo palaidoti. Lengvai galima atpažinti jauną, gražią merginą, vienuolį, paprastą miestietį ir didiką. Mirtis juos visus sulygino.

Vienoje galerijoje matome klaiškų vaizdą: Niūriame, aprūkusiame rūsyje guli daugybė nuogų numirėlių, be karstų ir rūbų. Šimtai jų suversti vienas ant kito, be jokios tvarkos į didelę kupetą. Visi šie žmonės buvo nužudyti! Tuoj krenta į akis sužalotos rankos, žaizdos pilve. Bet baisiausia — tai šių nelaimingųjų veidų išraiška: juose sustingo begalinės kančios ir siaubas. Kas juos nužudė, kaip jie pateko į požemius? Mirties tyla teatsako į šį klausimą. Mes to nežinome, ir tik kruopštūs tolimesni tyrinėjimai gal padėtų tai išaiškinti. Spėjama, kad tai gali būti XVII ar XVIII amžiaus karų metu išduoti gyventojai, bet gali būti ir Napoleono laikų aukos.

Dominikonų bažnyčios požemiai turi ir daugiau neįstirtų paslapių: Didelė požemių dalis, tur būt, dar yra užmūryta. Be to, greičiausia yra dar antras požeminis aukštas, nes du aukštus turi ir gretimi buvusio vienuolyno požemiai. Spėjama taip pat, kad jie gali jungtis su šalia esančiomis šv. Ignoto ir šv. Jono bažnyčiomis, kurios priklausė jėzuitams.

Vilniaus miesto požemiai saugoja dar daug paslapių. Jie laukia savo tyrinėjimo.

R. Šalūga

Pietų Korėjos generolas Chung Kook Rok žaidžia bolę. Sakoma, kad baisiai nepatinka generolams, kada jie vietoj vedimo armijų į karą, turi žaisti bolėmis.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: **EMPIRE 6-4358**

JUOKDARIAI AR VEIDMAINIAI

Jungtinių Valstijų, Britanijos ir kitų vakarinių šalių spauda didelėmis raidėmis "nustebo", kad Tarybų Sąjunga atmetė arba nepriėmė amerikiečių pasiūlymo suspenduoti nuklinių bombų bandymą ant 10 mėnesių. Rodos, kad amerikiečių pasiūlymas būtų buvęs nepaprastai svarbus ar nors rimtas, kad ir nesvarbus. Faktas yra faktas, kad tas pasiūlymas nieko nereikia.

Globe and Mail, konservatyviškas didlapis Toronte, po to, kai spauda "apsiverkė" dėl atmetimo amerikiečių plano, štai ką editoriale parašė:

"Rusijos atmetimas Washingtono pasiūlymo dėl suspendavimo ant 10 mėnesių hidrogeno bombų bandymų buvo žinoma karta nuo to laiko, kada ji pateikė prezidento Eisenhowero specialus atstovas, Mr. Harold Stassen. Jeigu Rusija būtų priėmus 10 mėnesių moratoriumą, nieko tinkamo dėl H bombų naudojimo uždraudimo nebūtų buvę atsiekta. Visi klausimai, kurie buvo nusiginklavimo konferencijose nuo to laiko, kada šie ginklai buvo išvystyti, turėtų būti aptarti".

Kitaip sakant, dar tik tą pasiūlymą davus visiems buvo aišku, kad tas pasiūlymas nieko gera neduos. Jeigu jis ir būtų buvęs priimtas, svarbesnieji klausimai būtų likę neišspręsti. Nuklinių ginklų naudojimas neuždraustas. Kita vertus, ką gi reiškia 10 mėnesių? Juk nukliniai ginklai sprogdinami ir taip gana ilgais protarpiais. Tokią sutartį sudarius vargiai tektų išsižadėti bent vienos bombos išbandymo.

Jeigu jau bent ant dviejų metų būtų sulaukyti bandymai ir pertraukta atominės medžiagos gamyba dėl tokių bombų, tai gal turėtų šokią tokią reikšmę. Žinoma, jeigu sektų kitas susitarimas — uždrausti atominės bombas visai. Per 10 mėnesių nesuspėtų net rimtai pasitarti tolimesniais klausimais. Pačios inspekcijos suorganizavimas truktų ilgiau.

Amerikiečiai, kaip nesakysime, išrodo juokdariai. O gal jie yra veidmainiai. Jie tikrai kalba apie pertrauką, bet tikrumoje nenori sulaukyti bandymus nuklinių ginklų. Tik jie negali atvirai pasisakyti.

JIE JŲ NEMINĖJO

Kaip žinia, pradžioj birželio Kanadoje ir kitur "veiksniai" minėjo "baisųjį birželį". Tas birželis buvo jiems "baisus" todėl, kad laukiant hitlerininkų atakos buvo suimti ir išvežti įtariamai asmenys. Ar tas išvežimas ką padėjo ar ne, mes nežinome. Bet galima pasakyti, kad jų būtų nebuvę, jeigu nacionalistai nebūtų ruošęsi padėti hitlerininkams.

Bet ką jų gelbėtojai hitlerininkai, jiems patiems vienoki ar kitoki būdu padedant, padarė Lietuvoj? Ir kodėl jie apie tai tyli?

Minint Pirėupio žmonių skerdynes, A. Sniečkus štai ką pasakė:

"Fašistinių žvėrių nesujaudino nei moterų ašaros ir maldavimai, nei mažų vaikų riksmas. Tik keliems kaimo gyventojams pavyko išsigelbėti nuo baisios pražuties.

"Žvėriškai naikinant Pirėupio kaimo gyventojus kuo aktyviausiai dalyvavo vokiškiesiems fašistiniams budiems parsidavę lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai, kuriems vadovavo išdavikas ir niekšas Ulbinas. Už jų pečių stovėjo lietuviško saugumo gestapininkai Rudinskas, Sinkevičius, Eišiškių policijos viršininkas Lasys, Eišiškių apskrities viršininkas Kazakevičius, Valkininkų policijos viršininkas Barauskas ir kiti tautos išgamos".

"Kauno" forte", tęsė Sniečkus, "fašistai sunaikino daugiau 70,000 taikių gyventojų. Paneriuose okupacijos metais buvo išžudyta daugiau kaip 100,000 žmonių. Marijampolės (Kapsuko) rajone buvo sunaikinta 7,700 žmonių. Serijūose fašistai sušaudė 1,900 žmonių. Pilviškiuose — daugiau kaip 1,000 gyventojų. Šiaulių apskrityje buvo sunaikinta 3,830 žmonių. Trakuose, Panevėžyje, Ukmer-

KAS NAUJO PASAULYJE

Maskvos radio pranešė, kad Georgi Malenkovo paskirtas hidroelektros stoties menedžeriu Ust Kamenogorske, rytiniame Kazakstane. Tai viena iš didžiausių elektros stočių Tarybų Sąjungoje.

Tai bus didelis smūgis visiems tiems, kurie laukė, kad Malenkovas bus sušaudytas.

Teisybė, jis pažemintas kiek. Iki šiol jis buvo elektros reikalų ministras.

Jeigu Jungtinėse Valstijose ar Kanadoje kuri buržuazinė partija išmestų iš savo centro ar kabineto kurį ministrą, tai būtų bergždžia laukti, kad jam duotų bent kokį darbėlį.

Jungtinėse Valstijose reiškiamas nusiminimas, kad Tarybų Sąjunga pralenkia visus kitus kraštus atominės energijos srityje.

Prie to, Tarybų Sąjungos sunkioji industrija auganti daug sparčiau, negu Jungtinių Valstijų.

Tarybų Sąjunga planuojanti greitai ateityj pakeisti eilę 500,000 ar daugiau kilovatų atominės energijos stočių, kai tuo tarpu Jungtinėse Valstijose ruošiamasi atidaryti šiemet 60,000 kilovatų stotį, o kiek vėliau 100,000 kilovatų stotį.

Japonijoje perorganizuotas ministrų kabinetas. Eilė ministrų pakeista.

Užsienio ministru Kiši pasirinko biznierių Achiro Fujijamį.

Bendrai, sakoma, kad naujas kabinetas bus konservatyviškesnis, negu buvo pastarasis.

Naujas kabinetas bandysias plėsti ekonominius ryšius su Pietų Azijos šalimis, naudojant amerikiečių dolerius.

Čekoslovakai labai šiltai priėmė svečius iš Tarybų Sąjungos, N. Chruščiovą ir N. Bulganiną.

Jie važiavo Pragos gatvėmis atviruose automobiliuose kartu su Čekoslovakijos prezidentu Zapotekiu ir premjeru Siroku. Gatvės buvo pilnos žmonių, kurie karštai sveikino svečius.

New York Times raportuoja, kad Britanijoje nusistatymas prieš amerikiečius nei kiek nemažėja, o prieš-

gai — didėja.

Eilė konservatų parlamento narių įspėję Jungtinių Valstijų ambasadorių Whitney ir kitus ambasados pareigūnus, kad nusistatymas prieš amerikiečius yra svarbus faktorius ir laike rinkimų gali išsiveržti į viršų.

Tiesa, vyriausybė ir amerikiečių ambasada atmeta šį teiginį.

Antiamerikietiškas nusistatymas daugiausia pasireiškia tarp konservatų ir dėl amerikiečių atsinešimo linkui Suez. (Kaip žinia, amerikiečiai nepalaikė britų invazijos.)

Kinijos premjeras Chou En-lai pranešė, kad Kinija ir Burma susitarė dėl rubežiaus.

Per eilę metų abi šalys tarėsi dėl nustatymo rubežiaus tarp šių abiejų šalių, nes jis nebuvo tinkamai nustatytas.

Tarptautinėj Laisvųjų Unijų Konfederacijos konferencijoj Alžyre, Alžirijos Darbininkų Generalės Unijos lyderis Abdel Azis Ben Rachid kaltino francūzus panaudojus dujas ir napam bombas prieš Alžirijos sukilėlius.

Francūzų jėgų komanda užginčijo kaltinimą.

Airijos respublikos vyriausybė imasi griežtesnių priemonių prieš Airijos Respublikonišką Armiją, kurios nariai dažnai užpuola ant britų valdomos dalies policijos postų.

60 tos armijos narių ar įtariamų esant nariais uždarinti stovykloj, kurią saugo kareiviai su nuogais durtuvais.

Sirijos ir Izraelio pasienio sargybos gerokai apsišaudė. Vienas kareivis buvo užmuštas ir keli sužeisti.

Po kelių valandų mūšio, abi pusės sutiko pertraukti "karą".

Francūzų teismas nuteisė dviem metams kalėjimo amerikietį ekskareivį už žmonos užmušimą, bet paskui bausmę suspendavo.

Kaltinamojo advokatas įrodė, kad jo žmona mylėjo si su kitu ir jis nužudęs ją būdamas labai susijaudinęs.

Europoj siautė dideli karščiai. Daug žmonių mirė nuo karščio. Apskaičiuojama, kad Europoje žuvo nuo karščio arti 400 asmenų. Ypač nukentėjo Italija. Mirė daug senelių, kurie gyveno senelių namuose.

Sausra, užsitęsė arti trijų mėnesių.

Irane, kur žemės drebėjimas nusinešė daug gyvybių, pasireiškė influenza.

Raportas sako, kad serga virš 5,000 asmenų.

Apie Viską Ir iš Visur

Pekino (Kinijos) radijas pranešė, kad Lu Hsun parke, Dairene, Mandžurijoje, yra 1,500 metų amžiaus turkyls (turtle). Jis sveria pusę tonos.

Santiago mieste, Čilėj, 15 metų amžiaus motina pagimdė tris kūdikius. Visi trys sveiki ir greitai auga.

Skersai Škotiją žygiuoja armija kirmėlių. Ši armija užima 150 pėdų pločio juostą ir šioj juostoj suryja viską, ką tik įveikia.

Jugoslavijojej netoli Belgrado atkasti namai, kurie spėjama gali būti kokių 4,000 metų senumo.

Genevoj, Šveicarijoj, mirė Aga Kahn, tariamas ismaili musulmonų dvasinis lyderis, sulaukęs 79 metų amžiaus.

Jis buvo skaitomas vienu iš turtingiausių žmonių pasaulyje.

Tarybų Sąjungoje Liubova Pažukova minėjo savo 154-tą gimtadienį.

Minint liepos 4 dieną, Jungtinėse Valstijose per nelaimės žuvo 420 asmenų.

Viską Žinaš

Paieškojimas

Paieškau tėtą, Gedgaudienę Onutę, - Petro, pirmiau gyvenusią Cleveland, Ohio, USA.

Labai prašau atsiliepti.

Stanislava Juodeškaitė
Kapsuko rajonas
Liudvinavo paštas
Kulokų kaimas
Lithuania, USSR

gėje, Kėdainiuose ir Biržuose fašistai sunaikino 37,640 taikių gyventojų. Iš viso Tarybų Lietuvos teritorijoje buvo sušaudyta, sudeginta ir sunaikinta daugiau kaip 300,000 vietos gyventojų ir 165,000 karo belaisvių". Jau po karo, 1945 Valkininkų apylinkėse buvo nužudyta 20 asmenų, Alytaus ir Prienų apskrityse 67, jų tarpe 20 vaikų. Po visą Lietuvą jie išžudė tūkstančius.

Pastabos

Pastaruoju laiku atsirado daug pranašų, kurie teigia, kad Tarybų Sąjungoje ir liaudies demokratijose įvyks didelis pasikeitimas.

Net ir Vyt. Širvydas tiki, kad proletarų diktatūra nėra akmeninė ir negalės nepasikeisti.

Pilnai su tuo sutinku, Nickas nestovi vietoje.

Keisis gyvenimas ir socializmo šalyse.

Tik jis negrįš atgal prie kapitalizmo.

Beje, keisis gyvenimas ir kapitalizmo šalyse.

Neįsivaizduokit, kad kapitalizmas yra amžinas ir liks nepajudintas.

Kapitalizmas nėra pirma santvarka pasaulyje, tad ir nepaskutinė.

Tas faktas, kad jau trečdalyje pasaulio yra pakeistas kita santvarka, yra geriausias įrodymas, kad kapitalizmas nebus visuomet.

Malenkovas paskirtas vienos didžiulės elektros stoties vedėju Kazaktane. O kadangi Kazakstanas yra tolokai nuo Maskvos, tai didlapiai šaukia, kad jis ištremtas.

Juk jeigu ne Malenkovui, tai kam kitam reiktų vykti ir vesti stoties reikalus. Kodėl negali būti Malenkovas?

Senatorius Kennedy sako, kad francūzai gerai padarytų, jeigu jį pasitrauktų iš Alžirijos ir atiduotų kraštą vietiniams.

Vienas iš tų pačių amerikiečių primena jam, kad ir amerikiečiams tiktų pasitraukti iš Puerto Rico, Havajų, Aliaskos ir kitų vietų.

Nemanykit, tačiau, kad amerikiečiai turi palinkimą pasitraukti iš savo kolonijų.

Jungtinės Valstijose, kur sakoma žmogui valia turėti kitokias pažiūras, jau tuzinas su viršum žmonių nusižudė dėl politinio persekiojimo.

Jeigu žmonės žudosi, tai galima įsivaizduoti, kokia inkvizicija yra.

Žmogus nesizūdo dėl menkniekio.

Laukėm visi vasaros, tikėjome pažuvauti, pasikaitinti ant saulės, o pasirodo, kad to visa nėra.

Kiekvienas savaitgalis praeina su šturmais, lietumi.

Jeigu visa tokia vasara bus, tai iš jos bus maža nauda.

Daug kas kaltina atomus. O gal ir yra kas nors bendra su tuo.

J. Y.

MYSTERIOUS EAST

Karikatūristas šitaip vaizdrių metu formosiečiai smarduoja Formosos įvykius, ku-kiaį apkūlė amerikiečius.

G. ZIMANAS

Po Austrija

(Taša)

Bet vaikščiodami po Zalcburgą, kuris vadina save Mocarto miestu, jūs negalite atsikratyti slegiančiu jausmu, kai matote krautuvisę dantims plauti puodukus su Mocarto paveikslu, nosinaites su Mocarto paveikslu ir pan. ir pan.

Mocartui, kaip žinoma, nepasisekė su žmona. Kaip tik dėl jos kaltės austrai tiksliai nežino, kur palaidotas Mocartas. Bet užtat jie stengėsi maksimaliai pasinaudoti jo kūryba, kad gautų materialinės naudos sau. Kaip mes matėme muziejuje, jie eilutėmis karpė jo genialių kūrinių originalus ir parduvinėjo tas eilutes, kaip Mocarto rašyenos pavyzdžius.

Matyti, iš tos Mocarto žmonelės yra pasimokę kai kurie jo tautiečiai, kurie gamina ir parduvinėja dėžutes muilui laikyti ir portsigarus su Mocarto paveikslu...

Austrai ir Mes

Per trumpą laiką mūsų šalies ir Austrijos kariuomenės buvo du kartus susitikusios mūsų lauke. Žinoma, abudu sykius tai buvo padaryta prieš tautų norą, bet faktas lieka faktas. Nemaža austrų buvo mūsų šalyje, nemaža jų ir galvą padėjo, kai kurie buvo nelaisvėje, o vėliau mūsų okupacinė kariuomenė buvo Austrijoje.

Kaip žiūri į mus austrai po viso to? Sunku atsakyti į tą klausimą, nors, žinoma, jis mums, tarybiniams laikraštiniams, per visą kelionę buvo visų įdomiausias. Sunku jį būtų atsakyti dargi ilgai gyvenant šalyje, o juo labiau sunku jį atsakyti po dviejų savaičių kelionės. Gal

geriau būtų papasakoti tiesiog tai, ką esame matę, nepretenduojant į apibendrinantį atsakymą.

Visur, kur esam buvę, sutikome draugiškumą iš daugelio paprastų žmonių, darbininkų ir tarnautojų, iš įvairių sluoksnių žmonių, nuoširdų norą pasidalinti patyrimu. Ne kartą esame girdėję jaudinančius draugystės ir pripažinimo žodžius, visų pirma iš Austrijos darbininkų.

Vienoje įmonėje syki pradėjau kalbą su senu darbininku, pasisakydamas esąs tarybinis žurnalistas.

— Aš žinau, aš iš karto supratau. Aš gyvenau Tarybų Sąjungoje 1927-ais metais, padėjau statyti kai kurias įmones. Puikus kraštas, puikus žmonės, kad aš būčiau jaunas, prašyčiau jus, dabar man padėti vėl tenai važiuoti.

Bet ne tik mūsų šalyje buvę darbininkai yra draugiški mums. Pagaliau tai liečia ir ne tik darbininkus. Besilankydami Zalcburgo "Mocarteume" kalbėjome su profesorium dr. Geza Rechu.

Išmėgęs iš nedegamos spintos Mocarto gaidų originalus celofaniniuose maišeliuose, jis parodė juos mums, atkreipdamas dėmesį, kad Mocartas visuomet rašė, netaisydamas savo rankraščių. Jeigu pastebėdavo klaidą, tai ištaisydavo kituose kūriniuose, o parašyto jau netaisydavo.

— Nejaugi tai tikrai originalai? O jeigu tai originalai, tai kodėl jūs juos rodote ir duodate į rankas, juk tai didžiausia brangenybė, — atsiliepė vienas iš mūsų

delegacijos.

— Taip, tai originalai, — atsakė prof. Geza Rech. — Bet žinote, kad mes jų niekam ir nerodome. Jums čia padaryta išimtis. Mes žinome, kaip jūsų šalyje vertinamas Mocartas.

Austrijoje jaučiamas noras stiprinti draugiškus santykius su mumis ūkinėje srityje.

Jau dabar Austrijoje yra jmonių, kurios turi daug užsakymų iš mūsų šalies. Austrijos ūkiniai darbuotojai gerai žino, kad Austrijos ekonomika iš viso rimtai nukentėtų be ryšių su Tarybų Sąjunga. Jie žino, kad tie ryšiai yra tradiciniai ir natūralūs, kad jie turi visas sąlygas vystytis ir kad sveikas protas diktuoja juos stiprinti.

— Mes norime diąinti savo tikimus Tarybų Sąjungai, — kalbėjo mums stambiausio Austrijoje metalurginio kombinato generalinis direktorius p. Hiltengeris. — Mes norime, suprantama, ne tik parduoti Tarybų Sąjungai, bet ir pirkti iš jos.

Panašiai kalbėjo ir Jenbacho motorvežių gamyklos direktorius p. Herbertas Pichleris.

Austrija su Vokietija sieja bendra kalba, bendra kultūra. Tačiau dabar austrų darbo žmonės klausyti nenori apie "anšliuą" (prijungimą) prie Vokietijos. Jai turi atsižvelgti ir Austrijos politikai. Pavyzdžiui, labai įdomu, kad įėjus į Valstybės kancelerio Raabo laukiamąjį, pirmiausi dėmesį patraukia milžiniška žvakė, pastatyta toje vietoje, kur 1934 metais Hitlerio agentai nužudė Austrijos kanclerį Dolfusą.

Plačiosios Austrijos darbo žmonių masės didžiai dėkingos Tarybų Sąjungai už tai, kad ji padėjo Austrijai išsivaduoti iš fašistų jungo, už tai, kad Tarybų Sąjungos vyriausybė padėjo Austrijai pasiekti nepriklausomybę ir įgalina ją vykdyti neutralumo politiką. Nors tam tikri Austrijos žurnalistai viską darė ir tebedaro, kad apšmeižtų Tarybų Sąjungos politiką, tikrovės faktus sunku paneigti.

Priimdamas mūsų delegaciją, Austrijos kancleris p. Julius Raabas kalbėjo:

— Austrija niekad nepamirš tos paramos, kurią jai suteikė Tarybų Sąjunga, padėdama pasiekti nepriklausomybę. Mus sieja su Tarybų Sąjunga vis stiprėjantieji ūkiniai santykiai; gerėja kultūriniai ryšiai. Valstybinės sutarties su Austrija pasirašymas yra didelis indėlis į taikos stiprinimą. Toks pat indėlis į taikos reikalą yra stiprėjantieji ryšiai tarp abiejų kraštų.

Tiesa, šie draugiški ir teisingi žodžiai liko nežinomi Austrijos darbo žmonėms.

ŠYPSENOS

Ilgos amžiaus paslaptis

Medicinos profesorius kreipėsi į snūduriuojantį studentą užpakaliniame suole:

"Huperi, pasakyk, kodėl moterys gyvena ilgiau, negu vyrai?"

"Aš manau, kad dažai yra puikus apsaugotojas nuo gedimo", atšovė studentas, išbudęs iš apsnūdimo.

Puiki pora

Bilas ruošėsi prie vestuvių. Draugai diskusavo, kokias iš jų bus pora.

"Bilas gauna gerą žmoną", tarė vienas. "Ji gali skraidyti orlaiviu, jodinėti ant arklio, gera plaukikė, žaidžia tenisą ir golfą, gera kalbėtoja".

"Gal bus ir gerai", tarė kitas. "Aš manau, kad Bilas išmoko virti būdamas kariuomenėje".

Austrijos spauda nė žodžio neparašė apie tai, kad kancleris priėmė Tarybų Sąjungos žurnalistus. Tik vyriausybiniame laikraštyje buvo nedidelė žinutė antrašte: "Tarybiniai žurnalistai aplankė valstybinę spaustuvę". Toje žinutėje buvo pasakytas vienas sakinytis apie tai, kad "po spaustuvės apžiūrėjimo tarybinis žurnalistas priėmė kancleris".

Pažangi, visų pirma komunistinė, spauda vis daugiau paskleidžia teisybės apie Tarybų Sąjungą plačiųjų Austrijos darbo žmonių sluoksnių tarpe. Būdami Kąprune mes, pavyzdžiui, turėjome progos įsitikinti, kad inž. Vobornikas, Lastovecka gerai žino apie didžiųjų tarybinių elektrinių statybą ir vertina jas.

Austrijoje buvo mūsų okupacinė kariuomenė. Okupacinė kariuomenė yra, žinoma, okupacinė kariuomenė. Sunku laukti, kad kas nors norėtų turėti savo šalyje okupacinę kariuomenę. Tačiau tarybinė okupacinė kariuomenė sugebėjo įsigyti namaža draugų.

— Jeigu mūsų įmonė, — pasakojo mums tekstilės kombinato direktorius Feslau mieste p. Reishoferis, — pradėjo dirbti antrą dieną po to, kai pasibaigė karo veiksmai, ir iš esmės beveik nebuvo sustojusi, tai už tai mes dėkingi Tarybinei Armijai.

— Buvo, žinoma, — pasakoja vienas darbininkas, — atskirų nedrausmingų karių. Bet užtekdavo pasiskusti vyresnybei, kad jie būtų sutvarkyti. Jūsų kariuomenėje buvo galima rasti teisybę. Visai kas kita amerikoni: tie niekuomet ir galvoti nenorėjo, kad austras gali būti teisus.

(Bus daugiau)

Juos Sudegino Gyvus!

Šturpi Tragedija

Tai buvo mažitis, prie miškų prigludęs Džukijos kaimelis — Pirčiupis. Darbštūs, taikingi valstiečiai mylėjo savo žemę, triūsė savo sklypeliuose, o vakarais laukus užliedavo gūdi daina, tokią pat kaip ir valstiečių gyvenimas. Nors ir skurdi buvo šio Džukijos kampelio valstiečių dalis, tačiau kiekvienam praeiviui svetingai atsivėrdavo pakrypusių, šiaudiniiais stogais pirklių durys. Atvira, svetinga džūko širdis mielai sutikdavo kiekvieną draugą.

Bet tik draugą!

Kai tarybinio gyvenimo ramybę sudrumstė duslūs bombų sprogoimai, kai keliais, sėdami mirtį, nurėpliojo tankai su juodais hitleriniais kryžiais, daug šio kaimelio gyventojų įprastą savo darbo įrankį — arklą pakaitė šautuvu. Išėjo į partizanų Vincas Brazaitis su sūnumi, Stanislovas Saulėnas su savo paaugliu Antanuku, broliai Antanas ir Juozas Uždaviniai, keturi Kavaliauskai ir daug kitų. Taip gimė vienas iš pirmųjų partizanų būrių Rūdininkų gariose. Ir jei ne visi išėjo į mišką, tai likę namuose partizanams padėjo maistu, rinko ginklus ir reikalingas žinias. Pirčiupis tapo partizaninių kaimu, kaimu-kovotoju.

Kiekvieną dieną vis stipresni darėsi partizanų smūgiai okupantams. Džukijos žemė degė po okupantų kojomis, kiekvienas pakelės krūmas grasino prabilti į juos ugnimi. Dardėdavo nuo pylimų fašistų traukiniai, minos plente mesdavo į orą jų mašinas, kelią jiems perkirsdavo liepsnoją tiltai. Ir juo labiau siautėjo fašistai, tuo didesnė kilo nepatikama jiems, tuo didvyriškesni darėsi tarybinų partizanų žygiai. Siuto hitlerininkai, girdėdami naktimis sprogoimus, jausdami artėjantį atpildą, it epušės lapas drėbėjo buržuaziniai nacionalistai, pardavę okupantams tėvynę ir sąžinę.

Drebėjo jie ir ruošė susidorojimą su tarybiniais patriotais. Ilgai rengėsi savo kruvinam darbui fašistai Vilniuje ir Eišiškėse, kūrė gestapas slaptus žudynių planus, iš anksto gerai apgalvodamas kiekvieną savo žingsnį, kiekvieną smulkmeną. Jau 1944 m. birželio pirmąją Eišiškęs užtvindė fašistų kariuomenė, pasirengusi pagal pirmą signalą žudyti, deginti, lieti marias žmonių krauju.

Klaikioji Birželio Diena

Visa tai prasidėjo 1944 metų birželio trečiosios rytą.

Kaip įgudę, gerai išreniruoti plėšikai, iš visų pusių prie kaimo prisėlino keli šimtai fašistų ir, atstoję automatus, pasirengę kiekvieną akimirką šaudyti ir viską naikinti, po tankų ir šarvuotųjų priedanga lyg geležiniu lanku ėmė veržti kaimą. Trypdami daržus, mindžiodami džūkų mergelių darželius, gestapininkai įsiveržė į sodybas. Kaustyti batai bildėjo namų priėngiuose, nuo buožių smūgių pakrypo, vos besilaikydamos ant vyrių durys.

— Lauk, — visa gerklė rėkė įsiveržėliai.

Kaime kilo nematyti sąmyšis. Iškrypo iš baimės nuobalę žmonių veidai, suklyko vaikai. Netekusios žado, nutirpusiom rankom, vos bėpa-vilkdamos kojas, kaimo gatve slinko varomos moterys, ant rankų nešios kūdikiai. Kiek didesnieji vaikai, išplėtę akutes, bailiai dairėsi į šalis ir, tvirtai įsikibę į motinų sijonus, virpėdami visu savo kūneliu, glaudėsi prie jų.

Tai vienam, tai kitam kaimo gale retkarčiais vaikų verksmus, motinų aimanus praplėsdavo skardūs šūviai, išstėtai nuaidėdavo žmonių šūksniai — ir staiga minutėlę išviešpataudavo slogi, nerami tyla...

O siaurute kaimo gatve vis slinko ir slinko varomos motinos su vaikais, jauni vyrai ir palieję, vos vos besilaikę ant kojų seneliai. Štai kaip šešėlis, visa išbalus praėjo Jurgelevičienė, nešdama si ant rankų penkių savaičių Joniuką. Štai praėjo Saulėnienė su neseniai gimusiu sūneliu, nukrypavo 80-metis senelis Stasys Markaitis. Lyg nujausdami, kad tai jų paskutinė kelionė, susikabinę rankomis nuėjo seneliai Lukoševičiai... Fašistų apstoti, ginklu grasinami, palikę visą turtą, visą savo ilgų metų triūsą, į kaimo vidurį ėjo ir ėjo pirčiupiečiai. Ėjo žmonės apstulbę, apimti siaubo, nežinodami ir negalvodami, beprasmiškai žiūrėdami į priekį ir nieko nematydami, nepastebėdami, kaip fašistai zuja apie pirkias, grobsto viską, kas tik pakliuvo po ranka, kas tik galėjo turėti didesnę ar mažesnę vertę.

Beveik visą nedidelę, kaimo vidury buvusią aikštėlę užtvėnkė pirčiupiečiai — šimtas devyniolika žmonių, — saugomi kur kas didesnio fašistų skaičiaus. Sustiprintos trigubos, keturgubos fašistų grandys, sustojusios kas trys metrai, mirties lanku juosė kaimo gyventojus. Nesuprantama kalba šnekėdami, mosikuodami ginklais, hitlerininkai lyg gyvu-

liū bandą ėmė skirstyti žmones: atskyrė vyrus nuo moterų ir iš jų atrinkę keliolika visų stipriausių, nusivirė į patį kaimo galą. Čia, priėję Antano Uždavinio sodybą, pasuko į kluoną. Gailiai sugirgždėjo kluono durys, uždarydamos pasmerktuosius, širdį veriančiais spragtelėjo durų skląstis...

Ne, ne kalinimui juos čia atsivarė fašistai, o žiauriausiam susidorojimui, nematytooms kančioms. Vos tik spėjo prisiverti durys — pliūptelėjo automatų šūviai — ir staiga visas stogas kaip sausa balana išsižiebė skaisčiai ir kruvinai. Uždaryti žmonės daužėsi, blaškėsi, šaukė pagalbos. O čia pat degantį kluoną apspitė fašistai stovėjo lyg prie prasto laužo, sukurto kur nors naktigulto metu, ir susidomėjimo kupiniais veidais šaltai rūkė.

Staiga su dideliu trenksmu, neišlaikiusios smūgių, išvirto durys, ir Aleksandras Vilkišius su Jonu Uždaviniumi klaikiom, pamišusiom akim, smilkstančiais plaukais išsoko iš kluono. Bet veltui... Vėl pliūptelėjo šūviai, nustelbdami širdį veriantį klyksmą, ir vyrai, toliau nežengę sė žingsnio, sukniubo palei liepsnojančio kluono sienas.

O fašistai į gretimą Juozo Uždavinio kluoną jau varė likusius vyrus...

— Kaip mane gyvą matot, aš ne vietinis. Iš Pamerkų aš, iš Pamerkų... Šit, mano dokumentai... Į svečius buvau užsukęs... — drebančiom rankom rodydamas dokumentus, tikino valstietis Jonas Butkus, laikydamas ant rankų kelerių metų dukrelę Janiną.

Bet fašistai į dokumentą nė nepažiūrėjo. Pykstelėjo šūvis, lyg gaudydamos orą. Butkus susverdėjo ir žlegtelėjo aukštelninkas, prispaukęs prie krūtinės kūdikį. Priėbėgęs hitlerininkas sugriebė mergaitę už švelnios kojytės ir nutėmpė per lauką. Janinąs galvutė daužėsi į žemę, ji spurdėjo, blaškėsi, kaip mažas paukštelis, sugautas plėšraus grobuonies. Po to budelis pakėlė mergaitę ir nusviedė į moterų būrį.

Moterys, stiprios sargybos saugomos, baigė išverkti akis ir nuo galvos rauti plaukus. Kaimo gale į dangų kilo dideli ugnies liežuviai. Liepsnojo gyvi laužai. Orą pripildė deginamos mėsos kvapas. Atrodė, kad net dangus virpėjo iš skausmo...

Ulnas Jelmokienė neišlaikė. Štai ji pašoko ir pasileido bėgti. Paskui ją pasileido ir jos dukterė Marytė. Trinktelėjo šūviai, parkrito pašauti Jelmokienė. Čia pat parpuolė ir Marytė — bet dar sveika. Priėbėgęs sargybinis paspardė kojomis negyvą, kraujuose applūdusią motiną

ir pagalvojęs, kad abi negyvos, pasitraukė į šalį. Bet priėbėgęs kitas ėmė vartyti lafonus. Marytė pilnu siaubo žvilgsniu pažvelgė į fašistą. Hitlerininkas ją attempė į moterų grupę. Tuo metu iš rato išbėgo Uždavinytė ir ėmė rodyti dokumentus, kad ji esanti iš Daržininkų kaimo. Žudikas jai atsakė šūviu — ji krito.

Pagaliau pradėjo skirstyti moteris į būrius ir varyti į kitą kaimo galą, kur dar nebuvo deginamų kluonų. Suliepsnojo šiaudiniai kluonų ir pirklių stogai, vėl ėmė degti gyvi žmonės...

Štai, Vilkišienė pro langą išmetė dvejų metų sūnelį. Ieva Uždavinienė — savo Stasiuką. Pribėgęs hitlerininkas, pagriebė vaikučius ir užmetė ant gyvo liepsnojančio laužo...

Kaimo ganyklose ganė bandą du piemenukai. Išgirdę kilusį triukšmą, jie atsivarė arčiau kaimo gyvu-

lius. Fašistai juos pagavo ir abu gyvus įmetė į ugnį.

Laukus skardeno deginamų žmonių klyksmas ir aimanos. Šimtas devyniolika gyvų žmonių ugnyje! Dešimtys jų mirė šūvių pakirsimis, dešimtys sunkiausiose kančiose, uždusdami aitriuose dūmuose. Fašistai ėjo nuo pirkios prie pirkios, nuo namo prie namo, šūvių pliūptomis padeginėjo kaimą, norėdami nusišėpti savo žiauriausią nusikaltimą, į degančius namus vilko užmuštųjų lavonus.

Iki vėlyvos nakties liepsnojo Pirčiupis. Už daugelio kilometrų žmonės tą naktį danguje matė baisią gaisro pašvaistę — gyvo sudeginto Pirčiupio kaimo pašvaistę. Kaip gili, amžinai kraujuoanti žaizda ji įsiveržė žmonėms į širdį.

Po Kaimo Sudeginimo

Atlikę savo judošišką darbą, hitlerininkai išvyko. Sargyboje likę vokiečių kariniai niekam neleido artinti prie sudegintų namų. Bet atsitiktinai gyvi išlikę pirčiupiečiai, žūt būt, norėdami sužinoti, kas nutiko jų artimiesiems, nepaisydami okupantų sargybos, slapta prasiveržė į Pirčiupį. Jų tarpe buvo Petras Vilkišius ir Antanina Marcinkonienė.

“Kai tik sužinojau, kad Pirčiupyje įvyko didi nelaimė, — pasakoja A. Marcinkonienė, — aš pirmadienio rytą dar su tamsa buvau ten. Pribėgau prie sudegusių namų ir ką pamaciau, tai prisiminus plaukai ant galvos stojasi.

Ant grendymo guli kniūpsčias mano švogeri Antanas Saulėnas, toliau susirietę apdegę Jelmokų Juras, Jonas Uždavinys... Einu pro sudegusias pirkias, ieškau savų jų.

Ten, kur buvo mano sesers

Michalinos pirkia, tik krosnis ir kaminas bestovį. O krosnyje ji pati... Matyt, nuo ugnies gelbėjosi... Asloje guli Marija Uždavinienė, du kūdikius po savimi prisiglaudusi. O pirkios rūsyje ant bulvių susitraukusi Michalinos dukrelė. Mergaitė laiko glėbyje apsikabinusi šešių mėnesių broliuką... Apdege, apanglėję visi, vargiai atpažinti tegalima.

Matau — ateina hitlerininkai prie pirkios, kur dar nebuvo krūva sudegusių žmonių gulėjo — šliukšt kibirą benzino ant jų ir uždegė”.

Hitlerininkai benzinu pylė ir degino lavonus keletą dienų, kol teliko pelėnai.

Relikvijos Kaltina

Devynias dienas gulėjo nepalaidoti nukankintų pirčiupiečių palaikai. Fašistai bijojo, kad liaudis nesužinotų tijos apie Pirčiupį ir, degindami lavonus, naikindami žudynių pėdsakus, stengėsi nuslėpti savo kruviną darbą.

Tik dešimtą dieną, kaimyninių apylinkių gyventojams išsūrpinus leidimą palaidoti giminių palaikus, žmonės savo gyvomis akimis pamatė visą kaimo tragediją. Neapsakomas liūdesys prislėgė širdis. Gaisravietėse gulėjo tik suanglėjusių kaulų krūvelės. Nedaugelis atpažino savuosius iš kur-nekur išlikusio vieno ar kito daiktelio.

Laidotuvės

Leisdami palaidoti kankinius hitlerininkai uždraudė didesnes apeigas, procesijas.

Bet tai jiems nepavyko. Laidotuvėse birželio 12 d., nežiūrind griežčiausio uždraudimo, dalyvavo minios žmonių iš plačiausių apylinkių.

Laidotuvių vietą, kur buvo sudegintas kluonas su vyrais, apsūpo hitleriniai galvažudžiai su paruoštais šauti automatais. Baimindamiesi apdegusių medžių girgždėjimo, sudegintų lavonų šešėliuose matydami neišvengiamą prazūtį, jie persekiojo kiekvieną žmonių judesį, kreipė ginklus į sielvartus ir kerštu verdančią minią.

Sudegintu kaimu tarp degėsių iš lėto slenka žmonės, ant lentgalių nešdami savo giminių palaikus. Niekada dar Pirčiupis nebuvo matęs tokios gedulingos, tokios širdį veriančios laidotuvių procesijos. Tyliai šiurena žingsniai, bet tyloje lyg girdėti kiekvienas širdies siūnčiamas prakaismas žudikams, pasiryžimas atkeršyti okupantams, atiduoti visas savo jėgas pergalei prieš fašizmą taip, kaip iki paskutinio atodūsio jas atidavė pirčiupiečiai, drauge kovoję, drauge žuvę kovoje ir dabar drauge laidojami broliškuose kapuose.

Jų Sąžinė ir Rankos — Kruvinos

Lietuvių tautos išgamos

nega
kuri
vos
žmo
jo n
siek
ma
ven
čiai
slėp
kina
nas
zini
zek
ver

negalėjo nutylėti šio įvykio, kuris sukėlė plačiųjų Lietuvos sluoksnių neapykantą žmogžudžiams. Bet jie norėjo nusiplauti rankas ir todėl siekė nušviesti šį nusikaltimą taip, esą, kaimą ir jo gyventojus degino tik vokiečiai. Tačiau teisybės nepaslėpsi. Prie Pirčiupio sunaikinimo pridėjo savo kruvinas rankas ir patys buržuaziniai nacionalistai. Šioje egzekucijoje, kaip jie buvo priversti pripažinti viename iš

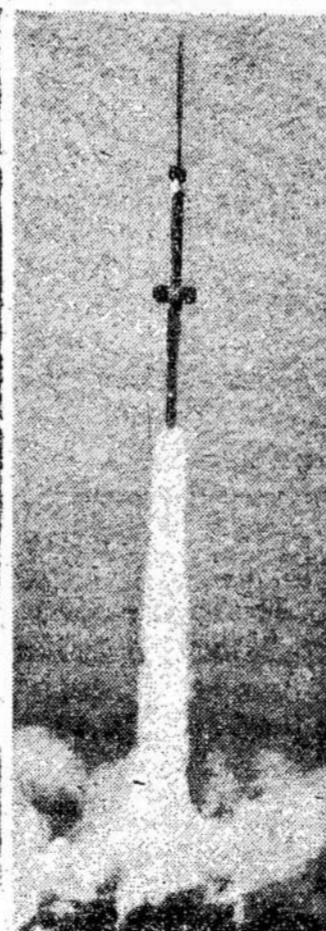
savo pranešimų, uoliai dalyvavo lietuvių tautos išdavikai — gestapininkai. Hitlerinis pardsidavėlis Eišiškių saugumo viršininkas Ulbinas anaipol nebuvo eilinis įvykio stebėtojas — jis asmeniškai vadovavo šiai operacijai! Apie tai pasakoja ir likę gyvi pirčiupiečiai. Kartu su Ulbinu už Pirčiupio tragediją atsako jo artimiausieji pagalbininkai — kraugeriai gestapininkai Jonas Rudinskas, Albinas

Sinkevičius, buvęs Eišiškių policijos viršininkas Lasys. Siaubą šio rajono gyventojams kėlė Romualdas Skorobogatas ir jo vadovaujamas 40 banditų lauko baudžiamasis būrys, kuris plėsdavo kaimus, terorizavo ir žudydavo tarybinius žmones. Valkininkų gyventojai niekuomet nepamirš fašistinės policijos siautėjimo, nepamirš kruvinojo budelio policijos viršininko Broniaus Barausko. Tai jis sušaudė 21 niekuo nekaltą valkininkietį, ne be jo žinios 1944 metų gegužės naktį supleškėjo 22 Valkininkų miestelio namai. Tokie, kaip Ulbinas, Rudinskas, Skorobogatas, Lasys, Barauskas ir į juos panašūs išgamos, padėjo okupantams žvėriškai susidoroti ir su pirčiupiečiais.

Praėjo tryliką metų. Likę gyvi pirčiupiečiai, grįžo partizanai vėl paėmė į rankas arklą, užarė bombų ir minų išraustus laukus, iš pelenų prikėlė gimtąjį kaimą. Tačiau nei metai, nei dešimtmečiai negali užgydyti žaizdų krūtinėje. Ir kasmet birželio mėnesį prie broliškiųjų kapų susirenka daugelio apylinkių kolkiečiai pagerbti kovoje žuvusių fašizmo aukų. Kartu su pirčiupiečiais visa lietuvių tauta, minėdama fašizmo aukas, tvirtai pareiškia:

— Daugiau niekas nebedegins mūsų sodžių, nekankins mūsų žmonių! Liaudis budi, ir niekuomet fašizmas nebesiautės!

S. Bistrickas
M. Vismantas

San Nicholas saloj, Kalifornijoje, buvo paleista ši raketa. Ji skrido 3,500 mylių per valandą. Kaip aukštai ji buvo iškilus, nesakoma, bet už 4 minučių ji buvo jau jūroj. Raketa turėjo transmitterį ir davė žinias iš aukštai. Ji buvo paleista ryšium su Tarpautiniais Geofiziniais Metais.

Siųskite Siuntinius į Lietuvą ir Kitus TSRS Kraštus Per Lietuvišką Įstaigą

Sakas Parcel Service

Siunčiame per Ukrainka Knyha
314 BARTON ST. E., HAMILTON, ONT.
Tel. JA. 99870

Siunčiame jūsų pačių sudarytus medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų siuntinius iki 19 svarų. Siuntiniai pilnai garantuoti ir siuntėjo apmokėti. Pas mus galite įsigyti medžiagų, drabužių, skarelių, odos ir avalynės.
Atdara nuo 10 v. ryto iki 7 v. v., išskyrus sekmad.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Dabar Mes Turime Naujai Įrengtą

Moderniausiajį Storage

dėl apsaugojimo nuo sudegimo, pavogimo, šilumos ir kandžių sugadinimo.

Prašome Visus Slųsti Savo

FURCOATUS - FUTRAS

žieminius ir Vasariškus Drabužius |

Mūsų Moderniajį Storage.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Chruuch Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akubėrijos ir Venėriųjų Egų

6587 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandon: Nuo 3 iki 9 val. per pietų

Siuntiniai iš Hamiltono Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 46917

Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines reikmenas, matykit Bill Paulauską pas

Blustein's Furniture

531 Queen St. W.

Toronto

Petro Bepirščio Bičų

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronto:

A. A. Kukų krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Torontiečių Kronika

Mirė Griškienė

Sūnų ir Dukterų Draugijos nario J. Griškos žmona mirė ir buvo palaidota liepos 12 dieną, Westone. Mirė širdies liga. Atsigulė pirmadienio vakare ir užmigo, užmigo amžinai.

Keista nelaimė

Tokių atsitikimų būna tur būt labai retai.

Taylorių (E. Gaudešiu tės) sūnui Joe porą savaitių atgal naktį važiuojant į kotedžių išsoko iš griovio briedis ir smogė į šoną automobiliaus ir užsimušė. Tuom jis taipgi padarė nuostolio

Kur Praleisti Savo Atostogas?

Prieinamiausia ir patogiausia vieta, tai prie Simcoe ežero. Šiltas vanduo maudynėms, daugybė įvairių žuvų, prielankus patarnavimas.

Platesnėms žinioms kreipkitės šiuo adresu: J. Linarta, 92 Burndale Ave., Willowdale, Toronto, Tel.: BA. 5-5278

dėl automobilio apie \$300.

Laimė, kad ji nepataikė į patį automobilio priekį. Kas žino kas būtų atsitikę. Rep.

Iš Statybos Darbų

TORONTO. — Kaip draugijos korespondentas, pamaniau sau, kad reikia užsukti ir pažiūrėti, kaip toli darbas nuprogresavęs į savaitę laiko. Svetainėj radau du "čempionus" statybos vedėjus, J. Milerį ir J. Morkį, ir keturius karpenterius. Tik kala, tik piarna, net kurtina ausis. Nueinu į sklepą — nėra kur kojos pastatyti, pridėta viso kiau vamzdžių, iškasinėta, užversta. Pagalvoju: Kada gi viskas bus užbaigta?

Darbas, bendrai, jau įpusėjęs. Lubos nuleistos, vanduo įvestas, kanalizacija išvesta, šilumos vamzdžius jau veda. Ties naujomis durimis cementiniai trepai išlieti. Atrodo, kad svetainė bus erdvi ir jauki. Ko reikia, tai kad nariai duotų didesnę talką, kuri yra labai pageidaujama. Statybai vadovaujanti draugai priversti samdyti, o pinigų reikia. Galėtų daug darbo atlikti draugijos nariai, padirbdami po valandą kitą, ir tokiu būdu sutaupyti draugijai daug

pinigų, sumažinti išlaidas. Darbai labai paprasti: ištraukti vinį, kastuvu žemę supilti, palyginti, surinkti kas bereikalingai po kojų maišosi. Jaunas ir senas gali šį tą atlikti.

Pasiteiravus pas statybos kasininką J. Kevėžą paaiškėjo, kad gauta paskolos ir ne iš narių, kaip tai Jasiūno, Maskelio, iš Rochesterio nuo Kurkulio ir Daukaus, iš Tillsonburgo nuo Naruševičiaus, torontiečio Gaučio, hamiltoniečio Pampalo, torontiečio Rožuko. Aštuoni nepriklausą draugijai skolinno dėl statybos. Neatsilikit nei vienas draugijos narys neprisdėję su paskola, kiek kas išgalite, nes pinigų dar trūksta. Paskutiniu laiku pridavė po šimtinę J. Š., J. Dargužis. Per savaitę laiko gauta \$400. Ką bus sekantis šią savaitę?

Koresp.

Padėkos žodis

Sunku surasti žodžius ką nors pasakyti toms šeiminiškėms ir šeiminiškams, kurie surengė vedybų sukaktuvių balių. Taipgi tiems visiems svečiams, kurie pritarė atsilankydami. Geresnio nerandu, kaip tik tarti savo žmonos ir savo vardu ačiū už tą puikų parengimą ir už dovaną, kurią apturėjom ir kuri pasiliks amžinoje mūsų atmintyje.

Dar sykį tariame ačiū Mr. ir Mrs. Valentino, kurie pavėlėjo savo stuboje mums sutikti savo vedybų 25 metų sukaktuves. Taipgi tariame dar sykį ačiū Mr. Mileriui už parengimą ir pravedimą vakaro programos, kuri žymiai

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištrina akių nervus, nuo kurių pašalina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

pajvairino tą balių.

Boleslovas ir Laura
Lukai

Skaitytojų Žiniai

Kadangi salės remontas palietė ir Liaudies Balso raštinę ir nebuvo galima dirbti normaliai, teko eiti prie sumažinimo laikraščio, nors nebuvo planuota. Tokiu būdu šis ir sekantis numeris bus sumažinti.

Ryšium su atostogomis, Liaudies Balsas neišeis dvi savaites. Jis neišeis rugpjūčio 2 ir 9. Kaip matote, šiemet atostogos bus kiek vėliau. Turėjome prisitaikyti prie spaustuvės, kuri tuo laiku užsidaro visai ant dviejų savaitių.

Jeigu turite kokių svarbių pranešimų, tai prisiųskite dėl sekančios laidos, nes bus paskutinė prieš atostogas.

LB Redakcija

TORONTO. — Jungtinės Valstijos nukirs importą ruginių miltų ir kitų maisto produktų iš rugių iš Kanados, jeigu bus priimtas pasiūlymas JV tarifų komisijos.

Komisija siūlo, kad per sekančius dvejus metus būtų importuota ne po 182,280,000 svarų ruginių miltų ir kito ruginio maisto, o po 93,296,000 svarų.

Akių ir Akių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Toronte ir Priemiesčiuose
TELEVIZIJOS IR RADIO TAISYMO
Reikaluose Sąžiningai Patarnauja Lietuvis

Bill Waicus

148 Maple Leaf Dr. - Weston - CH. 4-7139

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai
Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RD. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užeiokit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepu (nuo vaikų paralyžiaus)

VALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE
1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"
LE. 6-2139 Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743